

Br: 01-004-905/21-1665

30. jul 2021.

**ZAPISNIK S KONSTITUTIVNE SJEDNICE RADNE GRUPE ZA PRIPREMU I
VOĐENJE PREGOVORA U OBLASTI PRAVNE TEKOVINE KOJA SE ODNOSI NA
PREGOVARAČKO POGLAVLJE 23 – PRAVOSUĐE I TEMELJNA PRAVA**

Prvi dio konstitutivne sjednice Radne grupe održan je 21. VII 2021. s početkom u 12:00 časova, u sali za sastanke u staroj zgradi Vlade. Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

- 1) *Usvajanje dnevnog reda;*
- 2) *Informacija o formiranju nove Radne grupe za poglavlje 23;*
- 3) *Poslovník o radu Radne grupe za poglavlje 23;*
- 4) *Potpisivanje Izjave o tajnosti;*
- 5) *Aktuelnosti u pregovaračkom procesu s EU – osvrt na Novu metodologiju i Međuvladinu konferenciju;*
- 6) *Prioritetne aktivnosti u cilju ispunjenja privremenih mjerila u pregovaračkom poglavlju 23;*
- 7) *Razno.*

*Pored članova Radne grupe za poglavlje 23, prvoj konstitutivnoj sjednici su prisustvovali **Sergej Sekulović**, ministar unutrašnjih poslova i **Zorka Kordić**, glavna pregovaračica Crne Gore s Evropskom unijom, koji su otvorili sjednicu.*

U uvodnom izlaganju, ministar unutrašnjih poslova **Sergej Sekulović** je istakao da je potreban ozbiljan rad kako bi se izvukao maksimum i pokazala puna posvećenost i politička volja, ali i stručni kapaciteti da bi Radna grupa za poglavlje 23 dala konkretne rezultate u procesu pregovora s EU. Ukazao je da u poglavlju 23 ima određenih problema, te da jedan dio rješavanja pomenutih problema neće zavisiti od rada Radne grupe, već je vezan za političko pregovaranje ili za Skupštinu. Međutim, taj razlog ne treba da utiče na rad Radne grupe, niti da je na bilo koji način uspori da izvršava zadatke koji su u njenoj nadležnosti. Ministar je poručio da je ovo pitanje naše budućnosti i da od strane Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava postoji puna posvećenost poglavljima 23 i 24. Naglasio je da postoji nekoliko stvari koje su identifikovane kao veliki izazovi, jedan dio se preklapa sa djelokrugom poslova MUP-a, pogotovo prošireno oduzimanje imovinske koristi, ali i dio koji je vezan za sudstvo u smislu disciplinske i etičke odgovornosti, slobode medija u dijelu istražnih radnji i represije. S tim u vezi, istakao da u pomenutim oblastima Radna grupa mora pokazati konkretne rezultate. Sekulović je zaključio da rad članova Radne grupe mora biti fokusiran na dobijanje završnih mjerila u poglavlju 23, za šta i on lično ulaže značajne

napore te da bi dobijanje završnih mjerila za Crnu Goru konkretno značilo dodatni podsticaj za nastavak pristupnih pregovora.

Glavna pregovaračica Crne Gore s EU **Zorka Kordić** poručila je da je neophodno stvoriti sinergiju između pregovaračkih poglavlja 23 i 24 te istakla značaj Radne grupe kao konsultativne platforme za sve važne aktivnosti koje se tiču poglavlja 23, uključujući sve relevantne strategije, zakone i podzakonska akta. Ukazala je da Radnu grupu čine različiti akteri, koji možda nekada imaju različita mišljenja i da je to nešto što proces čini vrijednim, nekad i kompleksnim, ali svakakao bogatim. Istakla je da je Kancelarija za evropske integracije pripremila dokument o procjeni stanja u privremenim mjerilima koji može koristiti Radnoj grupi kao alat za usmjerenje daljeg rada te da je važno u narednom periodu pokazati proaktivnost i intenzivnije angažovanje, u cilju unapređenja javne politike i motivisanja EK konkretnim rezultatima kako bi Crna Gora dobila izvještaj o ispunjenosti privremenih mjerila. Ukazala je da je dobijanje završnih mjerila u poglavlju vladavine prava trenutak političke volje pojedinih država članica. Zaključila je da je važno i koristiti slovenačko predsjedavanje EU kako bi se pokazalo da proces teče i da se zadaci obavljaju, kao i da se sa Evropskom komisijom postigne dogovor oko prioritarnih stvari. U tom kontekstu je istakla da će biti pripremljen nacrt Dinamičkog plana sa obavezama iz poglavlja 23 i 24, do kraja godine.

Nakon uvodnih izlaganja pristupilo se radnom dijelu konstitutivne sjednice.

I USVAJANJE DNEVNOG REDA

Zaključak:

- Usvojen predloženi dnevni red sjednice.

II INFORMACIJA O FORMIRANJU NOVE RADNE GRUPE ZA POGLAVLJE 23

Bojan Božović, šef Radne grupe za poglavlje 23, upoznao je prisutne s novim sastavom i organizacijom rada Radne grupe, potcrtavši pritom značaj blagovremene razmjene informacija unutar Radne grupe. S tim u vezi, obavijestio je da Radnu grupu sačinjava 51 član od čega su 45 članova predstavnici državnog sektora, dok su šest članova predstavnici nevladinog sektora. Detaljno je informisao o novinama koje predviđa Odluka o obrazovanju Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava („Sl. list CG“, broj 78/21). U tom kontekstu, osvrnuo se na ulogu koordinatora za pojedinačne oblasti u okviru poglavlja 23 i koordinatora za mjere iz nadležnosti pojedinačnih institucija.

III POSLOVNIK O RADU RADNE GRUPE ZA POGLAVLJE 23

Božović je upoznao članove Radne grupe s Nacrtom poslovnika o radu Radne grupe za poglavlje 23, uz osvrt na najvažnije članove Poslovnika.

Ksenija Jovičević, sekretarka Vrhovnog suda Crne Gore, koordinatorica za mjere iz nadležnosti sudstva u Radnoj grupi za poglavlje 23, istakla je da se u javnosti ne prepoznaje dovoljno kapacitet administracije koja učestvuje u procesu pregovora Crne

Gore s EU te da je važno da se makar u ovom formatu organizovanja Radne grupe prepoznaju kapaciteti državnih institucija. Sugerisala je da član 15 Poslovnika o radu Radne grupe za poglavlje 23 treba konkretizovati u dijelu koji se tiče neizvršavanja kvalitetno povjerenih poslova, jer se u praksi ti standardi različito tumače, kao i da treba konkretizovati proceduru razrješenja.

Božović je naglasio da je namjera definisanja člana 15 Poslovnika o radu Radne grupe za poglavlje 23, bila da se daju određena ovlaštenja šefovima Radne grupe da na osnovu diskrecionog prava mogu predložiti razrješenje člana Radne grupe u slučaju da član Radne grupe, koji je ujedno i predstavnik neke institucije, ne izvršava profesionalno svoje zadatke.

Ana Đurnić, predstavnik NVO „Institut alternativa“, ukazala je na potrebu objavljivanja zapisnika sa sjednica Radne grupe i na mogućnost učešća drugih predstavnika u rad Radne grupe zavisno od njihove radne perspektive i profesionalne pozadine.

Božović je konstatovao da će zapisnici sa sjednica Radne grupe biti vidljivi široj javnosti, te da je Odlukom o obrazovanju Radne grupe za poglavlje 23 predviđeno pozivanje predstavnika drugih organa, institucija, nevladinih organizacija i drugih pravnih i fizičkih lica u rad Radne grupe ili uključivanje u sprovođenje određenih zaključaka.

Zaključci:

- Dogovoreno da se Zapisnici sa sjednica Radne grupe za poglavlje 23 objavljuju na sajtu Kancelarije za evropske integracije.
- Nakon diskusije, konstatovano je da je Poslovnik o radu Radne grupe za poglavlje 23 usvojen, uz ostavljanje mogućnosti članovima Radne grupe da naknadno sugerišu eventualne izmjene i dopune istog.
- Za sekretarku Radne grupe imenovana je **Ana Marija Ćorić**, saradnica u Kancelariji za evropske integracije.

IV POTPISIVANJE IZJAVE O TAJNOSTI

Božović je upoznao članove Radne grupe s obavezom potpisivanja izjave za pristup tajnim podacima, u tri primjerka, na osnovu člana 5 Odluke o obrazovanju Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava („Sl. list CG“, broj 78/21) i člana 3 Poslovnika o radu Radne grupe za poglavlje 23.

Zaključak:

- Svaki član Radne grupe, shodno članu 5 Odluke o obrazovanju Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava („Sl. list CG“, broj 78/21) i članu 3 Poslovnika o radu Radne grupe za poglavlje 23, dužan je da potpiše izjavu kojom potvrđuje da se

prethodno upoznao s propisima kojima je uređena oblast zaštite tajnih podataka i obavezuje da će zakonito, savjesno i odgovorno koristiti domaće i strane tajne podatke do kojih dođe, čuvati ih i nakon prestanka radnog angažmana, sve do prestanka tajnosti podatka, ukidanja oznake tajnosti, potpunog ili djelimičnog oslobađanja od obaveze čuvanja tajnog podatka, bez obzira na to kako do njih dođe, u skladu s propisima kojima se uređuje tajnost podataka. *Navedena izjava se potpisuje u tri primjerka, od kojih se, nakon arhiviranja u Kancelariji za evropske integracije, jedan vraća članu Radne grupe, dok po jedan primjerak zadržavaju arhiva Kancelarije za evropske integracije i sekretar Radne grupe.*

V AKTUELNOSTI U PREGOVARAČKOM PROCESU S EU – OSVRT NA NOVU METODOLOGIJU I MEĐUVLADINU KONFERENCIJU

Božović je upoznao da je Crna Gora u maju 2020. prihvatila revidiranu metodologiju pregovora s EU te da se nalazi u jedinstvenoj poziciji jedine kandidatkinje za članstvo sa otvorenim svim poglavljima pravne tekovine EU. Istakao je da nijedno novo poglavlje neće biti zatvoreno dok se ne ispune privremena mjerila u poglavljima 23 i 24. Ukazao je da se u Novoj metodologiji se izdvajaju četiri ključna elementa kao prioriteta u daljem procesu pregovora: veći fokus na temeljne reforme, snažnije političko upravljanje, povećana dinamičnost i predvidljivost procesa.

Kordić je ukazala da su smjernice EK o revidiranoj metodologiji stigle krajem mjeseca marta 2021. te da nije bilo potrebno da se ishitreno ide u bilo kakva prilagođavanja pregovaračke strukture prije održavanja Međuvladine konferencije na kojoj je postalo jasno koja je to zajednička pozicija EU na ovu temu, kako možemo valorizovati klastere i kako će se to odraziti na izgled pregovaračke strukture. Istakla je da je proces postao više politički, odnosno da je veći stepen učešća pojedinačnih država članica EU u sam proces integracija. Naglasila je da u cilju dobijanja Izveštaja EK koji se očekuje u oktobru 2021. sve državne institucije bi trebalo da dostave Kancelariji za evropske integracije ažurirane podatke ukoliko ih bude bilo, naročito ako se radi o afirmativnim podacima kako bi bile prosljeđene EK. Ukazala je da je neophodno pojačati proaktivnost usmjerenu ka informisanju zemalja članica EU o rezultatima koje je Crna Gora postigla u pregovorima u oblasti vladavine prava te da jedino ona može napraviti razliku između Crne Gore u ovoj fazi i drugih država kandidata.

VI PRIORITETNE AKTIVNOSTI U CILJU ISPUNJENJA PRIVREMENIH MJERILA U PREGOVARAČKOM POGLAVLJU 23

Božović je naglasio da je na osnovu interne procjene stepena ispunjenosti privremenih mjerila sačinjen i nacrt Dinamičkog plana za poglavlje 23, koji će poslužiti kao orijentir u radu Radne grupe do kraja tekuće godine. Božović je članovima Radne grupe predložio da se do kraja mjeseca organizuju tematske sjednice koje bi obuhvatile pojedinačne oblasti u okviru poglavlja 23 i u okviru kojih će se komentarisati nacrt Dinamičkog plana, a da se krajem mjeseca održi plenarna sjednica na kojoj će se usvojiti finalna verzija Dinamičkog plana, s čim su se članovi Radne grupe saglasili.

Na kraju, Božović se osvrnuo na negativne ocjene povezane s oblastima obuhvaćenim poglavljem 23 iz Nezvaničnog radnog dokumenta (Non-pejpera) EK o stanju u poglavljima 23 i 24 u Crnoj Gori, objavljenog u maju 2021.

Zaključci:

- Dogovoreno da se do kraja jula organizuju tematske sjednice u pojedinačnim oblastima u okviru poglavlja 23, kako bi se u direktnoj komunikaciji razmotrile analize na temu stepena ispunjenosti privremenih mjerila koje smo sačinili i potom, na temelju zaključaka tematskih sjednica, doradio nacrt Dinamičkog plana.
- Dogovoreno da se do kraja jula održi plenarna sjednica Radne grupe za poglavlje 23, na kojoj će se usvojiti konačna verzija Dinamičkog plana aktivnosti u poglavljju 23, do koje se došlo kroz prethodno organizovane tematske sjednice Radne grupe.

VII RAZNO

Maja Raičević, predstavnik NVO „Centar za ženska prava“ ukazala je da je rodna ravnopravnost horizontalno pitanje koje se pominje kroz čitav Izvještaj, te da je pandemija izazvana virusom COVID-19 uticala negativno na ovu oblast. **Ana Đurnić**, je upitala da li će članovi Radne grupe na tematskim sjednicama imati mogućnost da predlože mijenjanje neke ocjene u dokumentu pod nazivom *Stepen realizacije privremenih mjerila u poglavljju 23*. **Milena Bešić**, predstavnik NVU „Centar za demokratiju i ljudska prava“ je ukazala da je potrebno temeljno pristupiti ocjenjivanju privremenih mjerila. **Ksenija Jovičević** je istakla da nije baš poželjno projektovati rokove i indikatore za presuđivanje u Dinamičkom planu i informisala o slučaju Jova Martinovića, izrazila je želju da detalje o presudi dostavi Kancelariji za evropske integracije koja bi to dalje prosljedila EK.

***

*Konstitutivnoj sjednici je predsjedavao šef Radne grupe za poglavlje 23 **Bojan Božović**. Sjednici su prisustvovali: **Sergej Sekulović**, ministar unutrašnjih poslova, **Zorka Kordić**, glavna pregovaračica Crne Gore s EU, **Ana Marija Ćorić**, sekretarka Radne grupe za poglavlje 23, **Momir Jauković**, **Ivana Mašanović**, **Aleksandra Popović**, **Mirjana Vlahović**, **Sokolj Beganaj**, **Biljana Pejović**, **Veljko Vučković** (Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava), **Jasmina Maraš**, **Stefan Radunović**, **Kristina Braletić**, **Dušan Drakić** (Agencija za sprječavanje korupcije), **Ana Banović**, **Jelena Jovetić** (Ministarstvo finansija i socijalnog staranja), **Aleksandra Džankić** (Ministarstvo unutrašnjih poslova), **Nina Milović** (Ministarstvo zdravlja), **Ksenija Jovičević Korać**, **Tijana Badnjar** (Vrhovni sud), **Miroslava Raičević**, **Darko Drašković** (Sudski savjet), **Lidija Vukčević** (Specijalno državno tužilaštvo), **Maja Milošević** (Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu), **Nina Blažić**, **Anka Dabanović** (Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija), **Marija Mrvaljević** (Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta), **Svetlana Vuksanović** (Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma), **Teodora Čarapić** (Uprava policije), **Ivana Tatar** (Skupština), **Miloš Radonjić** (Kancelarija za evropske integracije), **Ana Đurnić** (NVO „Institut alternativa“), **Anđela Đuković** (NF*

„Građanska alijansa“), **Milena Bešić** (NVU „Centar za demokratiju i ljudska prava“) i **Maja Raičević** (NVO „Centar za ženska prava“).

Prva konstitutivna sjednica je zaključena u 14 časova.

***

Drugi dio konstitutivne sjednice održan je 23. VII 2021. s početkom u 13:00 časova, u zgradi Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava. Razlog održavanja drugog dijela konstitutivne sjednice je vjerski praznik (Kurban-Bajram, koji je bio u srijedu 21. VII 2021.), kao i druge obaveze članova Radne grupe zbog kojih su bili spriječeni da prisustvuju sjednici održanoj u srijedu, 21. VII 2021. Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

- 1) Usvajanje dnevnog reda;*
- 2) Informacija o formiranju nove Radne grupe za poglavlje 23;*
- 3) Poslovnik o radu Radne grupe za poglavlje 23;*
- 4) Potpisivanje Izjave o tajnosti;*
- 5) Aktuelnosti u pregovaračkom procesu s EU – osvrt na Novu metodologiju i Međuvladinu konferenciju;*
- 6) Prioritetne aktivnosti u cilju ispunjenja privremenih mjerila u pregovaračkom poglavlju 23;*
- 7) Razno.*

I USVAJANJE DNEVNOG REDA

Zaključak:

- Usvojen predloženi dnevni red sjednice.

II INFORMACIJA O FORMIRANJU NOVE RADNE GRUPE ZA POGLAVLJE 23

Bojan Božović, šef Radne grupe za poglavlje 23, kao i u prvom dijelu konstitutivne sjednice upoznao je prisutne s novim sastavom i organizacijom rada Radne grupe.

III POSLOVNIK O RADU RADNE GRUPE ZA POGLAVLJE 23

Božović je upoznao članove Radne grupe s Nacrtom poslovnika o radu Radne grupe za poglavlje 23, uz osvrt na najvažnije članove Poslovnika.

Dina Bajramspahić, predstavnica NVU „Institut za medije Crne Gore“ je sugerisala da član 17 Poslovnika o radu Radne grupe treba izmijeniti jer smatra da o radu Radne grupe javnost ne treba da obavještava samo šef Radne grupe i glavni pregovarač, njegov zamjenik ili član Pregovaračke grupe, već da o radu Radne grupe može obavještavati i član Radne grupe, u granicama u kojima to dozvoljava zakon ali i potpisana Izjava o tajnosti. **Tamara Milaš**, predstavnica NVU „Centar za građansko obrazovanje“ je bila saglasna s navedenom konstatacijom Bajramspahić.

Božović je istakao da svako ima svoje viđenje rada Radne grupe i da poštuje slobodu govora. Ukazao je da svako ima pravo da iznese svoj lični stav javnosti te da se ovo pitanje može otvoriti na nekoj od narednih sjednica.

Zaključci:

- Konstatovani isti zaključci koji se odnose na II tačku dnevnog reda kao na prvoj konstitutivnoj sjednici.

IV POTPISIVANJE IZJAVE O TAJNOSTI

Božović je, kao i u prvom dijelu konstitutivne sjednice, upoznao članove Radne grupe s obavezom potpisivanja izjave za pristup tajnim podacima.

V AKTUELNOSTI U PREGOVARAČKOM PROCESU S EU – OSVRT NA NOVU METODOLOGIJU I MEĐUVLADINU KONFERENCIJU

Božović je, kao i na prethodnoj konstitutivnoj sjednici, informisao o Novoj metodologiji.

VI PRIORITETNE AKTIVNOSTI U CILJU ISPUNJENJA PRIVREMENIH MJERILA U PREGOVARAČKOM POGLAVLJU 23

Božović je naglasio važnost sačinjavanja nacrta Dinamičkog plana za poglavlje 23, koji će poslužiti kao orijentir u radu Radne grupe do kraja tekuće godine.

Zaključci:

- Konstatovani isti zaključci kao na prvoj konstitutivnoj sjednici koji se odnose na VI tačku dnevnog reda kao na prvoj konstitutivnoj sjednici.

VII RAZNO

Dina Bajramspahić je naglasila je da je potrebno uputiti poziv svim članovima Radne grupe da daju predloge konkretnih aktivnosti kako bi se unaprijedio nacrt Dinamičkog plana.

*Drugim dijelom konstitutivne sjednice predsjedavao je šef Radne grupe za poglavlje 23 **Bojan Božović**. Sjednici su prisustvovali: **Ana Marija Ćorić**, sekretarka Radne grupe za poglavlje 23, **Blagoje Gledović**, **Aida Bojadžić**, **Mirela Ramčilović** (Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava), **Tatjana Topalović** (Tužilački savjet), **Sabahudin Delić**, **Biljana Božić** (Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup infomacijama), **Dina Bajramspahić** (NVU „Institut za medije Crne Gore“) i **Tamara Milaš** (NVU „Centar za građansko obrazovanje“).*

Druga konstitutivna sjednica je zaključena u 15 časova.

Zapisnik sačinila: **Ana Marija Ćorić**, sekretarka Radne grupe za poglavlje 23.

Zapisnik verifikovao i odobrio: **Bojan Božović**, šef Radne grupe za poglavlje 23.

